

Передплата

за «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор
за пів року . . . 10 кор
за чверть року . . . 5 кор
за місяць . . . 1-70 кор

За границею.

за цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Посланоке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свята о 5¹/₂ год. пополудня.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. І. п. Домбровского (Хорунцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Реклямації неопечатані відійти від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Реакция і загальний страйк в Росії.

N. fr. Presse подає під сим заголовком статю члена петербурскої Академії наук, що кидає світло на сучасне внутрішнє положення в Росії а з огляду на поважне становище автора заслугує на особлившу увагу. Тим то подаємо в цілості сию статю:

«Коли я приневолений говорити про реакцію, пише сей член Академії наук, яка тепер в Росії розвельможилася, то рад би я, щоб тут не було непорозуміння. Не кождо реакцію треба осуджувати. Колиб наше правительство збрало булоб свої сили, щоби їх ужити проти мордованя і грабованя і тим охоронити чужу власність, то булаб се спасення реакція проти розладу, булоб се конечне поступоване, з яким годилиб ся всі розумні люди. Одначе на жаль від місяців або зовсім не бачимо такої реакції з боку правительства, або замічаємо лише вельми слабї єї позначки. Правительство не уміло запобігти заздальній грозї в південних містах, не мало спромоги завести лад на Кавказі, оно показало ся зовсім безсильним, щоби запобігти страшним подіям в прибалтійскім краю. В тих случаях можна було бажати, можна було похвалити реакцію.

Тимчасом немічне в тих справах правительство почуло ся доволі сильним, щоби нападати на всякі сілкіні товариства, розганяти їх, вязнити їх членів і виступати з поліцією, жандармами і козаками проти многих ліберальних дневників в Петербурзі, хоч они зовсім не належали до крайної лівіці, і то не лише конфісковано

поодинокі числа, але застановлювано дальше їх видавництво, а редакторів замикано і визволювано їх лише за кавцією.

Та від початку грудня всюди объявлювана строгість і рішучість правительства супроти спокійних горожан відбиває вельми сумно супроти безсильности в ишим згляді правительства і стає осоружливою. Се підвало останки довіря і викликало справдешне обуреня проти правительства. Справедливо запитують ся, задля чого правительство так озвїрило ся, що задля перепечатаня вправді зухвалого маніфесту робітників не лише сконфіскувало багато дневників, але й постановило їх застановити. Що хотїло оно тим осягнути? Єму знов давали лиху пораду ті консервативні, так звані, справді російські мужі, котрі бажали випробувати ще силу правительства супроти розбуялого дневникарства. Вітцем сеї нещасливої думки є сей невеличкий гурток російского чиновництва з єго помічниками, тими нечисленними реакційними редакторами в роді Грінгмута в Москві і Піхна в Києві, котрі все думають, що усему нещастю в Росії винні лихї дневники. Они думали, що як правительство остро виступить, все поверне до давного ладу, з котрим они так зжили ся. Одначе правительство, як вже тепер бачимо, грубо перечислило ся разом із своїми дорадниками. Російска суспільність, роздратована до найвисшого степеня, не дасть ся вже такими насильствами налякати, хочби се як важко пошкодило поодиноким людям.

Але для ліпшого зрозуміння я приневолений повернути до давнійших подій. Правительство ввело в жить через управлюючий сенат з підмогою цісарского роз-

порядку з 24. листопада (7. грудня) новий прасовий закон. Мимо обіцянок жовтневого маніфесту сховало ся знов міністерство Дурново-Вітте за самодержавного, неодвічального царя. Деякі постанови сего закока дають привід до найбільшої самоволї. На пр. на основі 9-ої точки можна поодинокі числа дневника на розпорядок уповажненої до прасових справ інституції або урядоване особи (замасковане описане любимої давної знакомої — цензури) сконфіскувати а проти виновних розпочати судове доходжене. Після точки 11. уділяє ся конфіскату «приналежній судовій інституції», а суд (не суд присяжних) може розпорядити, що аж до виданя засуду має бути видавництво застановлене, отже ще перед судовим засудом, що в точці 14. знов сказано. Слідує відтак довге вичислюванє «провин», котрі висять над головою редактора як меч Дамокля, котрі загрожують єму важкими карами, навіть засланєм. Як можна натягати сі постанови, показує точка 5, буква с), після котрої редактор, «наколи він умисно розповсюжує фальшиві вісти про урядові розпорядки або народні нещастя або інші події (!), може бути караний вязницею 2—8 місяців. Можна собі уявити огірченє викликане сим законом після жовтневого маніфесту, котрим заповідувано повну свободу слова. Вельми консервативний дневник петербурской назвав се прямо самоволею і се ще дуже лагідно сказано.

До ліпшої характеристики звязаного з тим законом заміру треба ще згадати про судовий обїжник, з котрого можна вчитати зовсім виразно, що бажають строгого примінюваня прасового закона! Нічого отже дивного, що всі товариства, а їх

Стефан Білинський.

Тактика польскої державної адміністрації зглядом Русинів до виступу Богдана Хмельницького.

(Дальше).

Не лучше від селянства стояло міщанство. Уже за часів Казимира Великого руске міщанство усунено від усяких магістратских служб, від купецтва, від ремесла, а у Львові замкнено їх в однім окрузі і там після польского історика Бандткого львівскій магістрат не давав руским горожанам ні спокійно проживати, ні вмирати. Політично суспільне становище руского міщанства вже хочби з того згладу не могло бути вдоволяюче, що маґдебурске право, на котрім майже виключно полягав цілий устрій по містах, не призволяло Русинам-міщанам уживати користи міщанського імунітету, хіба що перейшли на латинство. Русини були усе чимсь низшим у міщанскім стані. Річ отже ясна, що таке міщанство, хочби і чисельно сильне, не могло бути суцільним політичним елементом. Серед таких суспільно-економічних обставин польскої републики упадало міщанство, а если були деякі завязки ремесла і промислу, то шукати їх належало хіба при панських дворах.

Що до самої рускої шляхти, то — що правда — за життя Жигмонта Августа она дійсно

васїдала в польских соймах, але по єго смерті скоро утратила се право. Не помогли навіть забіги Русинів в Гадацькій умові 1658. р., щоби відзискати се право, так якось затерлось.

Звертаючи увагу на отсі сумні часи, де свобода обернулася в безправствє і в роздуству, не переборщимо, коли до схарактеризованя тодішних обставин в Польщі ужиємо слів Рея з Нагловіц: „Żaden naród, żadna horda nie jest w takiej niedbałości a snadź jest w lepszym opatrzeniu, niżeli tak sławne i zacne to państwo nasze (Polskie)“.¹⁾

Здавалось, що причиною сего невідрадного до т. пер. положеня Русинів в Польщі є хіба релігійна ріжниця. Стали отже випроджуватись гадки, чи не лучше булоб відновити флорентійску унію. Зреалізованє спасенної гадки скоріше наступило, чим хто небудь був би ся сподївав. Сталось іменно, що Стефан Баторий щасливо поборовав великого князя Московщини Івана Василевича. З тої причини Іван Василевич звернув ся з просьбою до папи Григорія XIII 1581. р. о поміч, прирікаючи за те піддати під єго зверхність руску Церкву. Григорий XIII вислав дійсно заїта Автона Поссевина до Москви, щоби склонив Батория до заключеня мира, а князя Московщини до принятя унії. До мира прийшло, але переговори з князем що до унії розбились цілковито. А що рускі владки стали вже від 1590. р. радити по синодах над відною флорентійскою унію, переїхав Поссевин в Польщу і доніс о тім звітдам папі Григорію XIII.

В своїм цікавім для нас листі пише він до папи, що много з Русинів в Польщі перейшло вже на латинський обряд. З тої причини лучше було далеко відновити унію і наклонити всіх до принятя єї, а се тим легше і скорше наступить, если тільки прийме ся куїят Святых рускої церкви і полишить ся їм пости і грецький обряд. Дальше радить Святійшому Отцю вислати до руских владик апостольскій лист з зазивом і заохотою до злуки, а заравом з заперукою, що римскій престол возьме пригнетених Русинів в оборону і під свій протекторат. Папа Григорий XIII. удав ся з тим до короля польского Жигмонта III. 18. марта 1592. р. виготовив Жигмонт III. письмо до руских владик, в яким запевняє свободу і рівність в державі рускому церковному обрядови. 2-же грудня 1594. р. згодили ся рускі владки прийняти унію з Римом „salvis tamen et in integram observatis ceremoniis et ritibus“. Безпосередно по тім затвердив Жигмонт III. два дипльоми — один під датою Краків 30. липня 1595. р., другий же Краків 2. серпня 1595. р. — послї чого проголошено офіційально унію в литовскім Берестю для 8. жовтня 1596. р. і затверджено дипльом польского і угорского короля, Володислава III, в котрім признавалось Русинів-католиків на рівні з иншими католиками як один народ, як одну Церков, як одну віру, як одно крещенє, як одну вівчарню і одно стадо під одним, від Господа нашого Ієуса Христа поставленим, верховним пастирем, папою римским. Сей дипльом, виданий в Буді 1443. р. в хосен

тепер цілі легіони, торжественно запротестували проти накладання такого каганця на дневникарство. Сьвіжий приклад грізної небезпеки подає сатирична часопись і доля, яка довела ся вї редакторови (Жебуєву) за доволі невинну «легенду про весну», в котрій алєгорично говорить ся про край, який заснув зимовим сном, де володів володар, котрий тішив ся, що царює в краю так спокійнім, бо тревожив ся весняними бурями. Два дійсні тайні радники Донос Іванович і Недонос Пантелевич, втихомирювали тим тревожливість володаря що радили єму, видати приказ усім сатрапам в краю, не впусити там весни до сего краю. За ту легенду покарано редактора карою одного року твердині!

Сей засуд, як і увязненє рїзних депутатів робітників суло водою на млин крайних сторонництв, що складають ся з робітників, студентів і напливової інтелігенції а на своїм прапорі червонім виписали республіку пролетаріяту яко свою програму. Они виступили з маніфестом до російського народу, в котрім проголосили поваленє правительства з підмогою загального страйку і оружного опору. Оповіщенє сего маніфесту в дневниках, котрий они напечатали не добровільно а під примусом і погрозою мас, послужило лихо поінформованому правительству приводом, щоби на ті дневники кинути ся на основі нового закона прасового. Не досить було правительству, що поконфіскувало дневники, але ще примінило постанови сего закона в найстрогійшій формі. Люди, як Ухтомский і проф. Мілюков, котрі в нормальних обставинах могли би бути найкріпшими підпорами ліберального правительства в конституційній державі, стали нараз злочинниками напаятнованими правительством, котре не уміло дати собі ради з дійсними злочинниками, що грабували чуже майно і губили неповинно жите!

(Конець буде).

Extrema se tangunt?

Подавши короткий звіт з обох політичних зборів галицьких Русинів — і тих, що зєднені в націонал-демократичнім таборі і тих, що задержались в москвофільськїм кодлі — хочемо з нашого обовязку звернути увагу на одну характеристичну обставину, яка вразила кожного сьвідомого Українця, іменню на початки заклонув-

рускої Церкви признавав — *universis Ecclesiis earumque Episcopis seu Vladicis, Paelatis, Clero et caeteris personis Ecclesiasticis eiusdemque ritus Graeci et Ruthenorum haec omnia iura et libertates, modos, consuetudines et immunitates universas duximus in perpetuum concedendas, et praesentibus concedimus, quibus omnes Ecclesiae regnorum nostrorum Poloniae et Hungariae etc. earumque Archieppi, Epipi, Praelati et caeterae personae Ecclesiasticae consuetudinis Romanae Ecclesiae uti fruuntur et gaudent.*¹⁾ Затверджували той диплом Жигмонт III. в Краківі 30. липня 1595. р., Іван Казимир dtto. Варшава 29. серпня 1668. р. Михайло dtto. Краків 19. жовтня 1669. р. і Іван III. dtto. Краків 3. марта 1676. р.

Від тепер мала наступити цілковита зміна в цілій державній адміністрації. Усякі рїзницї уступили, руска шляхта відзискувала давні права, а міщанство і усякий після свого стану мав заживати тих самих прав, що і латинники. Руський міщанин мав від тепер право займатися місце в магістраті, міг вести купецтво і будуватися та поселятися „in circulo civitatis“, одним словом в польській державі мав наступити лад.

(Дальше буде).

¹⁾ Rey z Nagłowic. Wspólne narzykanie wszey korony na porządny niedbałość naszą. 1567.

²⁾ M. Ritter von Malinowski. Die Kirchen und Staats Satzungen bezüglich des griechisch-kath. Ritus der Ruthenen in Galizien, 5, 15.

шої ся нової консолідації: Як оноді перед виборами, так і тепер перед предстоячою виборчою реформою і небавом слїдуючими за нею новими виборами — москвофільська партія підняла знов добре випробуваній свій спосіб консолідаційної примани, на яку хоче зловити легковірних політиків націонал-демократичного сторонництва.

Річ природна, що для москвофілів консолідаційне інтермецо є дуже пожаданім, бож они вже за першим разом тої махінації віднесли необчислені користи. Їх вимираючі вже нащадки набрали значіння, увійшли в рахунок політичних конюктур, а визискавши для себе кілька мандатів, пустили свої акції на політичну біржу, на якій кожний міг їх набути, хто тільки більше заплатив. Звідси пішла ся хиткість в політиці послїдних років, коли то всякий (згадаємо тільки про вшехполяків), хто хотїв шкодити Русинам, мав зараз під рукою москвофільських «старорусинів».

І тепер знов піднесено на зборах „Русської Ради“ пропозицію, щоби „увійти в порозумінє з національно демократичним сторонництвом“, а посередниками в тім ділі мають стати др. Король і др. Олесницький. Передовсім запитаємо, чому бодай того д-ра Олесницького, якого акцептовано на посередника, не прийнято на рівночасно майже відбувших ся зборах „Народного Дому“ в члені сеї всенародної інституції, основаної колись „для всіх галицьких Русинів“? Се був би бодай перший, малий доказ щирости москвофільських намірів, зілляти ся з житєм і змаганнями широкої сьпільности, а не тревати у штучно і підступно виманенім відокремленню клїки, обертаючої фондами двох найбогатїйших руських інституцій на некористь руско-українського народу.

Томуж блаженним являє ся нам „Діло“ в своїй наївности, коли серйозно трактує щирїші промови москвофілів-нештабовців, а провінціональних, котрі промовляли за понеханєм спорів з нами, а за солідарною акцією в борбі о реформу виборчу. До тих належать — вчисляє „Діло“ — о. Н. Дяків, о. І. Репетило, о. Н. Венницький, дяк Л. Старицький і селянин Михальчук, котрі лишили високу москвофільську політику на боці, а радили ввійти в порозумінє при помочи д-ра Короля і д-ра Олесницького з нашим сторонництвом. — Що розуміють наведені тут панове, а за ними і редактори „Діла“ під „високою політикою“? Чи ж люблять і цїнять рідну мову, рідну історію, рідний звичай і будучину — се висока політика? Чи може пропагованє москвофільського ренегатства се та висока політика, яку на разі радять відложити ті цїрі люди з провінції?

З сего зовсім не можна виснувати того, що значує „Діло“, немовби то на москвофілів прийшла пора перейти вже раз на становиско нашої народної оцремїшности. Ся пора не прийшла і не прийде доти, доки москвофіли як щось окремишного в народі, як національна партія, будуть противставити себе українсько-русській ідеї. Компроміси можливі поміж існуючими і ділаючими побіч себе сторонництвами чи народами, однак они є зовсім неможливі поміж такими, що себе взаїмно виключають. А москвофільська утопія виключає зовсім українську ідею, як і на відворот українська самостійність суперечить засадничо з панмосковськими затїями. Всяка консолідація таких двох елементів носить на собі з гори п'ятно нещирости, нечесности і обнижує моральну вартість обох сторін. А не вільно нам сего чинити як раз в виду розгріваючих ся подій за кордоном, щоби ми не станули в тім непевнім сьвітлі перед очима сьвіта, що приложено бля до нас назву: „ein fragliches Volk“...

Сї екстрєми в нашім народнім житю: Українець і москвофіл не зійдуть ся і не можуть зійти ся ніколи! В зародку мусимо здавити те консолідаційне самодурство, яке ще завсїгди шибкає ся по головах деяких політиків націонал-демократичного табору, які для хвилевих, проминаючих, а зовсім навіть непевних і сумнівних користий не вагають ся ваяти чистоту нашого національного прапора, який ми повинні піднести тепер так високо, щоби він проводив мільонам визволяючої ся України! А хотїя ми не є склонні підозрівати добру волю о. Дякова і тов.,

то всеж таки не вважаємо неправдоподібним, що они були орудєм в руках львівського москвофільського штабу, щоби під невинним позором провінціональної ініціятиви через нову консолідацію скомпромітувати українську справу перед лицем людю, добиваючого стару, захланну і жостоку старуху: Матюшку-Рассею!

Велика власність в Галичині.

Лятифундії в Галичині займають 14,6 проц. цілого простору землі, а сей процент у східній Галичині зростає зратно. Особливо в гірських і лїдгірських повітах східної Галичини і так в долиньськїм повіті 52,3 проц. цілого простору повіту, в надвірнянськїм 53,2 проц., в богородчанськїм 32 проц., в печенїжинськїм 31,6 проц., в косівськїм 31,5 проц., в калуськїм 27,8 проц., в дрогобичькїм 24,1 проц., в стрийськїм 24,8 проц., в турчанськїм 16,4 проц., в лїськїм 10,2 проц., а тільки в коломийськїм 2,1 проц. Найменше лятифундій є на Поділю і на Покутї. З положення там 14 повітів є тільки 5 таких, в котрих лятифундії вносять більше як 5 проц. простору повіту: повіти гусятинськїй, чортківськїй, борщівськїй, залїщицькїй і бучацькїй.

В західній Галичині найбільше є лятифундій на Повислю, найменше в горах. На Повислю тільки в однім повіті домбровськїм займають лятифундії менше як 5 проц., натомість в мілецькїм 14 проц. а в кольбушівськїм 18 проц., тарнобжецькїм 31,2 проц., ниськїм 23,5 проц.

Лятифундії в східній Галичині є слїдуючі: в пов. гусятинськїм гр. Стан. Семенський-Левицькїй 5.900 га. і п. Фльорентина Ценьська 4.310 га, в чортківськїм Кароль гр. Лянцкороньськїй 7.384 га, в борщівськїм кн. Марія Сапіжанка 7.723 га, і гр. Агенор Голуховськїй 4.824 га, в залїщицькїм спадкоємці бл. п. кн. Калїкста Понїньського 4.906 га, в бучацькїм гр. Ст. Баденї 4.726 га, і гр. Іг. Красицькїй 1.396 га. В добромільськїм скарб 12.704 га і п. Павло Тишковськїй 4.396 га, в перемиськїм кн. Волод. Сапіга 7.011 га, кн. Єроним Любомирськїй 3.414 га, спадк. бл. п. Меч. Павліковського 2.190 га і п. Павло Тишковськїй 1.513 га, в ярославськїм кн. Юрій Чарторийськїй 8.587 га, кн. Адам Чарторийськїй 8.126 га, гр. Зофія Замоївська 6.252 га, гр. Станислав Семенський-Левицькїй 4.217 га, гр. Тадей Дзедушицькїй 2.706 га, гр. Казимир Баденї 1.186 га, в чепанівськїм бар. Генрика Ваттманова 9.592 га, гр. Марія Голуховська 5.020 га, кн. Володисл. Сапіга 3.567 га і бискупство латинське 1.890 га. В лїськїм др. Арнольд Рапопорт 7.491 га, гр. Ігнатїй Красицькїй 4.312 га, п. Теодор Серватовськїй 3.168 га, п. Павло Тишковськїй 2.120 га і скарб дер. 1.670. В турчанськїм гр. Людвик Жигм. Дембецькїй 1.140 га і бар. Іван Лібіг 22.722 га. В дрогобичькїм скарб держ. 12.297 га, бар. Іван Лібіг 14.546 га, др. Генрих і Нанї Колішери 6.529 га і фонд. гр. Ст. Скарбка 1.597. Повіт стрийськїй має чотири лятифундії, Шмїдта 33.516 га, Гартенбергів 5.548 га, Каз. Любомирського 2.413 га.

В долиньськїм є також чотири, а то: скарб 67.957 га, бар. Бертольд де Подграїя Поппер 33.419 га, гр.-кат. львівська митрополія 29.529 га і фундація гр. Скарбка 2.266 га. Скарб держави має дальше в калуськїм 32.882 га, в надвірнянськїм 101.690 га, в печенїжинськїм 11.897 га і в косівськїм 40.557 га. Крім того в косівськїм фундація гр. Скарбка 12.996 га і Тов. акц. для вирубу дерева 6.972 га; в богородчанськїм бар. Лібіг 24.239 га і гр. Стадіон 5.084 га. В городецькїм спадкоєм. Калїкста кн. Понїньського 6.130 га, гр. Наталїя Тишкевичева 5.560 га, гр. Агенор Голуховськїй 4.383 га і львівське арциб. лат. 2.426 га; в рудчанськїм гр. Кароль Лянцкороньськїй 9.036 га, в львівськїм Домінікани 4.344 га, львівська капітула лат. 3.915 га, гр. Роман Потоцькїй 2.679 га і кн. Северина Сапіжина 2.291 га. В борецькїм має гр. Роман Потоцькїй 13.026 га, бар. Каз. де Во 5.500 га; в жидачівськїм фундація гр. Скарбка 7.203 га і гр. Кароль Лянцкороньськїй 2.517 га; в рогатинськїм п. Алекс. Клепчунович 4.105 га; в перемишлянськїм гр. Роман Потоцькїй 8.293 га і львівське арцибискупство лат. 3.431 га; в бережанськїм гр. Яків і Марія Потоцькі 25.586 га і львів. арцибискупство лат. 4.039 га. В золочівськїм мають СС. Провідїя 4.456 га,

гр. Роман Потоцький 4.255 ha і гр. Влад Баворовський 2.256 ha; в брідській братія Шмідти 19.722 ha, п. Марія Ценьська 12.146 ha, п. Каз. Млодецький 9.777 ha, гр. Вл. Баворовський 6.322 ha; в камінецькій гр. Стан. Бадені 18.035 ha, гр. Каз. Бадені 9.447 ha, гр. Андрій Потоцький 8.361 ha; в сокольській гр. Тад. Дідушицький 9.309 ha, а в жовківській п. Стан. Незабітовський 3.781 ha

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні року просимо наших Вп. Передплатників о скорі відновленні передплати, зглядно о вирівнанні залежностей та о приєднуванні нам нових передплатників.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Севастіана; римо-кат.: Сильвестра. — В понеділок: руско-кат.: Воніфат.; римо-кат.: *Новий Рік.* — Ві в торок: руско-кат.: Ігнатія свмч; римо-кат.: Макарія.

— **Народні віча** в справі виборчої реформи відбууться: дня 31. с. м. в Стрийці, збаразкого повіта, о 1½ год, в Грибовичах коло Львова о 2 год, в Лабачи, брідського повіта, о 12 год і в Березові вижнім, печеніжинського повіта, о 2 год; дня 1. січня в Кошляках, збаразкого повіта, о 1 год; дня 2. січня в Струтині вижнім, долиньського повіта, в 3 год; дня 9. січня в Дорі, надвірнянського повіта, о 3 год; дня 11. січня в Перерослі, надвірн. пов., о 1 год по полудни.

— **Єпархіальний собор у Львові** відбував ся позавчора і вчора (по богослуженню відправленим пралатом о. Білецьким) в салі єпархіального музею при св. Юрі. В соборі брало уділ 130 духовних: крилошани, доктори богословія, катехити середніх шкіл, декани і делегати деканатів, провінціал оо. Василян о. Філія і деякі ігумени та ректорат духовної семінарії. По погодженню присяганих формальностей приступив собор до нарад над пропозиціями єму справами. Справ було три: 1) Зміна поділу архієпархії на деканати і установлення протопресвітерій (яких досі не було). Як звісно, львівська архієпархія поділена була досі на 30 деканатів, з котрих більшість мала понад 25 парохій; тепер же має бути 54 деканатів, отже о 24 більше, через що число парохій по деканатах зменшає ся, так що найбільший деканат (ходорівський) має 18 парохій, всі інші менші, а найменше львівський, бо всього лиш 8 парохій. Нові деканати будуть: 1. бурштинський (17 пар.), 2. винницький (13 пар.), 3. войничівський (11 пар.), 4. глинянський (16 пар.), 5. грималівський (12 пар.), 6. долиньський (13 пар.), 7. жидачівський (14 пар.), 8. зарванецький (10 пар.), 9. каменецький (12 пар.), 10. козлівський (14 пар.), 11. лопатинський (14 пар.), 12. миколинецький (14 пар.), 13. мялятинський (12 пар.), 14. новосельський (14 пар.), 15. озерянський (13 пар.), 16. олівецький (12 пар.), 17. перемишлянський (13 пар.), 18. підкаменецький (14 пар.), 19. поморянський (16 пар.), 20. радехівський (13 пар.), 21. рожишівський (13 пар.), 22. синецький (13 пар.), 23. стріський (10 пар.), 24. тухлянський (13 пар.), 25. янівський (14 пар.). З давних 30 деканатів знесено холоцький, а інші будуть мати парохій: бережанський 15, бобрецький 14, болеківський 13, брідський 16, буський 15, галицький 14, городецький 13, журавеньський 14, залозецький 14, збаразький 12, зборівський 13, золочівський 14, калуський 17, львівський 8, нарівський 15, олеський 14, перегинський 12, підгаєцький 16, рогатинський 16, роздільський 14, скалатський 15, скальський 14, стрийський 17, теребовельський 13, тернопільський 16, унівський 14, ходорівський 18, щирецький 13 і ярицький 12 парохій. Цілу архієпархію поділено на п'ять протопресвітерій, а то: львівську, галицьку, бережанську, тернопільську і стрийську. Протопресвітери вестимуть нагляд над діяльністю деканатів. — Друга справа предложена соборові, то заряд церковного майна (записи на церкві, доходи зі скарбон і церковні братства), а третя — школи (регуляції для шкільних комісарів, котрі мають наглядати науку релігії в школах, регуляції для ординарних делегатів до окружних рад шкільних, приписи для катехитів і для тих духовних, що учать катехизму в школах). Всі три предложені соборові справи ухвалені, і вчора відчитано ухвали синоду в церкві св. Юра. Про зміну хибного календаря не було на соборі і бевіди.

— **3 Читальні „Просьвіти“ на Личакові.** Другу частку дуже цікавого і популярно обробленого відчиту „Що таке гіпнозізм та сугґестія?“ виготовив п. Бурбела в неділю 31. с. м. о год. 7. веч. точно, в хаті Читальні. Хто був на першій частці, сей з певністю прийде вислухати і другої — змістом ще цікавішою. По відчиті товариські забави. Буфет у власнім заряді. Вступ

вільний, добровільні датки дуже пожадані. — *Виділ.*

— **3 Читальні „Просьвіти“ на городецьким передмістї.** В неділю 31. с. м. уряджує Читальня товариські сходини. В програму входять соля сьправові п-и З. Ч., монольоґи п. С., соля фортепьянові п. Б. В. і прочі товариські забави. Вступ до Читальні: місце стояче 5 с, сидяче 20 с. Просьмо о як вайчисленнішу участь. Початок о годині 6½ веч. Мусимо також з П. Т. публікою поділитись веселою новиною, що за стараньм одного з пп. віділовпх читальня справила собі власний фортепьян. — *Виділ.*

— **Три пожарні курси „Сокола“** відбули ся в Купчи коло Буска, в Чорнокінях малих і в Давидківцях коло Чорткова. Курс пожарництва в Купчи перевів дня 17. с. м. п. Шишкевич з рани львівського „Сокола“. Громада Купче невелика, однак селяни постарали ся о заснованє пожарного „Сокола“, а на курс позичили сикавку в сусіднім селі Ракоболтах, звідки прибуло на курс кількадесят селян. Також з інших сусідніх сіл як з Рішова, Побужан, Лянерівки прийшли селяни, повідомлені львівським „Соколом“, до Купча, аби привчити ся пожарництва, а з Козлова примашерував цілий стяг тамошнього „Сокола“. По курсі відбули ся перші загальні збори „Сокола“. Нововибрана старшина складає ся з моторних молодих господарів і дає всяку запоруку, що товариство буде добре розвивати, чого доказом є вже замовленє сикавки.

Курс пожарництва і перші загальні збори „Сокола“ в Чорнокінях малих перевели в днях 21. і 22. с. м. відпоручники львівського „Сокола“ пп. Геринович і Матренчук. В курсі брали участь члени „Сокола“ з Чорнокінець великих. Головою „Сокола“ вибрано місцевого пароха о. Палагіцького, котрий займає ся дуже ревно новим товариством. В днях 23. і 24. с. м. перевели ті самі відпоручники пожарний курс і 1. заг. збори „Сокола“ в сусідніх Давидківцях, де вибрано головою тов а о. Стрільбицького, місцевого пароха. Як в Чорнокінях малих так і в Давидківцях народ хмарно зібрав ся, аби приглядати ся пожарним виравам та товариским забавам дїтвори, яка мимо морозу розбавила ся під проводом одного з делегатів, як ніколи перед тим. В члени обох „Соколів“ вислало ся поверх півтора сотки селян.

— **Руска каса ошадности.** Дізнаємо ся, що в найближшій часі буде отворена в Перемишлі руска каса ошадности з філіями у Львові і в Станіславові.

— **3 „Кружка земляків“ у Відні** пишуть нам: При численній участі української колонії у Відні і кількох наших послів до державної ради відбули ся 16. с. м. загальні збори „Кружка“, на яких справдженно, що заходам пильної старшини товариства під проводом запопадливого голови інженера Бородайкевича удало ся двигнути „Кружок“ на уровень справдїсного осередка української інтелігенції у Відні. Старшина устроїла сею року величавий концерт в честь нашого Кобзаря, про який свого часу звітував наш дневник. Збори прийняли з признаньм звіт уступаючої старшини до відомо, а на внесок посла Василя Яворського, бувшого голови і почетного члена „Кружка“, який безвинно посвятив свій труд землякам у Відні, вибрано нову старшину, яка уконтетувала ось як: Др. Олександр Кулачковський, редактор „Вістника державних законів“, став головою, Кость Явецький, офіціал мін. просьвіти, заступником, Никола Кошак, офіціал мін. просьв., письменодцем, др. мед. Ярослав Бурачинський, скарбником, Бородайкевич, інженер мін. залізниць, виділовим. — Член др. Турин подав гадку, щоби українська інтелігенція дала почин до скликаня українського віча у Відні, на яким віденьські Русини прилучили би ся до всенародного руху українського суспільства за загальним, прямиим і неспальшовачим виборчим правом до всіх законодавчих тіл. Загал членів прийняв сей внесок по довшій прихильній дебаті односторонно. Зарівно прийняла ся нова старшина і сею року помянути нашого Тараса поважним святаю серед української оселі віденьської, думаючи се свята устроїти при участі і прочих українських товариств у Відні. — На наше Рїздво зійдуть ся ваші земляки в „Кружку“ як що року при спільнім столі на Сьвятій Вечір 8. січня, аби той празник відсвяткувати посполу серед гомону нашого рідного слова і рускої коляди. — *К.*

— **Іменованя.** Намісник іменовув в рахунковім департаменті намісництва рахункових офіціалів: Альфреда Будзиновського, Брон. Гоговського і др. Ямрозика рахунковими ревідентами; рахункових асистентів: Тадея Солтикевича і Миколу Сіяка рахунковими офіціалами, а рахункових практикантів: Александра Гоговського і Александра Сташкевича рахунковими асистентами.

— **Чи се правда?** До „Дїла“ доносять, що учителька Гонората Клінґ в Вишатицях, перемиського повіта, не дозволяє руским дітям поздоровляти ся словами „Слава Ісусу Христу“, не каже ніколи в школі по руски молитись, а на-

віть не допустила руского свьященника до викладу релігії. Громадяни Вишатиц обурені таким поведеньм учительки, рішили дня 19. с. м. не посилати дітей до школи, поки п. Клінґ буде там учителькою. Кр. рада шкільна, до котрої вишатицькі громадяни мали внести дотичну жалобу, без сумніву переведе строге слідство і примірно покарає повністку, если справдять ся наведені заміти.

— **Середно-європейський час.** З приводу заведеня у Львові з днем 1. січня 1906. р. середно-європейського часу, галицька каса ошадности у Львові визначає для публіки отсі урядові години: I) в відділі вкладок і зворотів від год. 8. рано до 1. по полудни; II) в інших відділах від год. 8½ рано до 1. год. по полудни.

— **Крадіжи в фабриці тютюну в Винниках.** Слідство в тій справі досі ще не скінчало ся. Як показує ся, крадіжи діяли ся від довшого часу в той спосіб, що кожного дня брано з фабрики по 5 клґр. тютюну з відповідним числом туюток і перенешено до Львова. Робітників і робітниць при виході з фабрики не ревідовано щоденно в той спосіб, аби можна було не допустити до крадіжи, бо всіх робітників є 1.400 і точне обшукуванє їх забирало би много часу. Колиж ревізія стала строгішою з початком грудня, сей час спіймано одного робітника, котрий виносив 2 клґр. тютюну, за що дістав 4 дві арешту і грошеву кару. У 23-літнього ремісника Фішера найдено мішок з 5 клґр. тютюну і кілька тисяч туюток. Єго відставлено до слідчої в'язниці у Львові, а разом з ним двох єго спільників. Слідчий судія Франке поручив арештувати двох веркмайстрів фабрики тютюну.

— **4% чесних людей.** Звісний американський мільярдер Морґан заложив ся недавно з одним зі своїх приятелів, що в Новім Йорку нема навіть 5% чесних людей. Аби се доказати, Морґан купив 100 малих портмонеток, вложив до кожоді по 5 доларів і адресу особи, до котрої ніби мала належати портмонетка. Ті калитки з грішми нарочно губив Морґан в театрах, товариствах, на залізницях і т. д. З числа 100 калиток ледви 4 звернено під вказаною адресою, прочі пропали, але Морґан виграв заліжку.

— **Дрібні вісти.** Нові почтові складниці отвирася з днем 1. січня в отсих місцевостях у східній Галичині: в Ріпинцях, буцацького повіта, в Хлїбчині лісній, коломийського повіта, в Соснові, підгаєцького повіта і в Тарновиці пільній, товмацького повіта.

Проф. др. Стан. Старжинський, посол до державної ради з великої посілости округу Жовква Рава-Сокаль, складав вчора звіт зі своєї посольської діяльності перед своїми кільканацятьма виборцями. На сих зборах крім довіря своему послю, ухвалено, розуміє ся, резолюцію проти виборчої реформи. В резолюції зазначено, що загальне голосованє є небезпечне під зглядом пародовим, політичним і суспільним, а польске коло могло би на него згодити ся при рівночаснім розширенню прав краєвих соймів, та під условинною, що краєві сойми мали би право висилати частку послів до державної ради.

В Лондоні мають в сих днях отворити театр для жовірів, аби тим чином охоронити війско від пиянства і розпусти.

В гумористичку забавив ся якийсь професор політехніки, поміщуючи в одній з львівських газет аргументи проти заведеця середно-європейського часу. Автор подає, що купці і промисльовці будуть мусіти річно о 120 годин більше освічувати свої локалі, шкільній молодіжї зрабує ся 180 годин денного світла ітн. видумки, немов би справді день зменшив ся о 36 минут і занятя не можна пересунути о ½ години взад числячи після середно-європейського часу. „Найпараднійший“ заміт п. професора се той, що „польський“ Львів не повинен приймати „німецького“ часу з Берліна і Відня, але повинен завести „польський“ час варшавський, спільний для всіх польських земель.

Властители друкарень оголошують, що з причини підвищення платні складачам о 10 до 20 процент та з причини наміреного підвищення фабрикантами ціни паперу, будуть жадати від 1. січня 1906 висшої оплати за друки.

Телеграми

з дня 30. грудня 1905.

Мадрит. Мароканська конференція збере ся дня 16. січня в Альґезірас.

Париж. Міністерияльна рада ухвалила, аби в огляду на розділ Церкви від держави члени духовенства не брали участі в урядових новорічних прийнятиях.

Петербург. З многих сторін держави нема ніяких вістий. Здає ся, що революціоністи поперетинали телеграфічні драти.

Краків. Зелізничий рух на варшавско-ві-

денським шляху перерваний з причини загально-го страйку. Нині не прийшли до Шакової поїзди з Варшави.

Петербург. На Волині повторили ся напади сеяна на двори і на Жидів. В Бердичеві убито двох машиністів, котрі мали вести поїзди з уті-качами за границю.

Льондон. З Петербурга доносять, що вели правительство не переможе революції в Москві, то ті самі події повторять ся в Харкові, Києві, в Варшаві, на Кавказі і на Сибірі.

Świat Słowiański.

Miesięcznik pod redakcją
D-ra Feliksa Koniecznego

рогівієсону словіанству і переглядові справ сло-віанських, виходить з кінцем кожного місяця в zeszytach 4-5 arkiszowych. Prenumerata całoroczna wraz z przesyłką pocztową wynosi 10 K, kwartalnie 2 K 50 h. Administracja w księgarni Gebethnera i Spółki w Krakowie.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер”

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентовані на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів послілки можна присилати гроші чеками Шадинці поштовою; вкладати може кождей, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідже-ня (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Дністер” своїм членам на 6 проц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2 річних вивосить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотеки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Дністра”.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Дністрі”.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — До-тепер уділив „Дністер” на церкви, бурси, шко-ли і т. д. 31.738 K.

Стан фондів Товар. кредитов. „Дністер” 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 K.
Удѣли членів:	133.117 K.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 K.
Позички уділені:	1.616.402 K.
Цінні папери:	123.627 K.
Льовації:	169.456 K.
На рах. біжучім:	81.938 K.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручення промізиі або конгтів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 14. до 1. січня 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life пред-ставлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, ложі і ряди крісла можна їхати даром на представлено ом-нібусами Кольосою, які ждуть коло Відевської Каварні.

Нова збірка

НОВЕЛЬ

Евгена Мандичевского

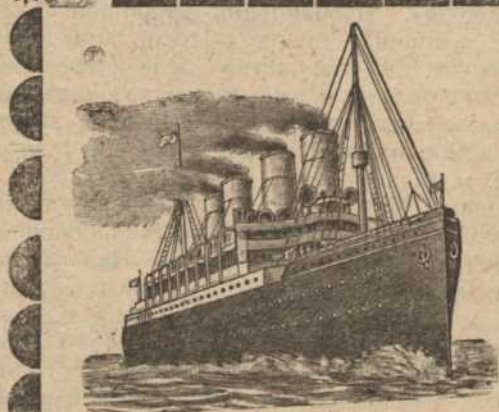
п. з. „СУДЬБА”

стоїть брош. 1 K 60 с., в сецес. оправі 2 K 10; Замовляти в книгарні ім. Шевченка у Львові або у автора в Тернополі. (2-6)

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 K, „раритас” медоборів по 6 K 60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клг. 2 K. Від руского замовлення даю 20 сот. на бу-дову театру.

Кореневич, емер. учитель, Іванчани
177(1-?) пошта в місци.

До Америци і Канади

перевозить найдешевше і busідко
ЛІНІЯ КУНАРДА

заступництво для Галичини

ЙОСИФ АЙЛЕ

у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Стация почтова
телегр. і зейзи.
Unterthemenau.

Річний оборот
поверх
3.000 вагонів.

Унтертеменауска фабрика виробів з глини ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:

гарні глини кафелів великого рода і витривалости на хідниці, дїрці, стайні, подїра і т. п., дальше плити мозаїкові в тисячах десевів від найпростїйшого до най-богатшого виконанн (рїча продукция 15 мїліонів плит) для церков, шїл, фабрик і т. д. подїбно поливані камїні рури, комені, ремї озї рури, поливані це-гли (сухопрасовані з найшїшою витривалостію для пильових будївель, мокро прасовані для будови кана-лів), плити до виладаня стїн і фасада, блискучі плити, да-хївни всякого рода, натуральної краси і поливані у всіх барвах, рури до дренаваня, кафлі до печей.

Іностропанї цїнічки даром і оплатно.

Число робїтників 700.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Caramellen

1740 нотар. потверджених свїдоцтв стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 еотиків. Правдївї лише з маркою охоронною „Три сосїні”. Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколаш і Ска, дрогуєрия; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Вінклер і Син; Кароль Палевский, аптека; Ів. Шинелес; М. Лазовский аптека; Адольф Ашкенази, аптека під вол слоном; І. Шпес-Поратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогуєрия; Лев Кабер, аптека в Бродях; Новахим Фрїдман, ант. в Миколаєві; Зигм. Ротенберг, аптека в Олеську; Герм. Енглендер в Перемишлянах; Мар-тин Собель в Стрию; Д. Роїгер, ант. в Збєрові; Морїц Бібрїнг, ант. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліан Новицкий, ант. в Печенїжині; Е. Стенцель, ант. в Коломиї; Адольф Дуретер, ант. в Бережанах; Зигм. Ла дес, аптека в Вишнївечку; Золодислав Нагаїк окр. ант. в Бережанах; В. Балк, дрогуєрия в Станиславові; І. Б. Лїнк, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірні; С. В. Лїнгїнгер в Самборі; Др. Юл. Францос, ант. в Тернополі; Вільг. Лїндесберг, ант. в Бродях; Здислав Завал-кевич в Камінці; Г. М. Фїшер ант. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Фїліпка в Н. Санчи; Лавр. Цїмерман маг. фарм. в Пїдволочисках; Ігн. Гешелес, ант. в Городиу; Ст. Фалтшевский, ант. в Балигороді.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ
повсюди знакома фірма.

V. KARLSBERG HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої цїни з цїнами агентів корабельних.